

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 195.

V Ljubljani, v ponedeljek 29. avgusta 1887.

Letnik XV.

Blagoslovljenje nove hiše rokokodskih pomočnikov.

Nenavadno veliko slavnosti praznuje letos naš narod; slavnost se vrši za slavnostjo. Ne bomo jih posamezno devali na tehtnico, ne bomo jih primerjali niti po zunanem blišči, niti po notranji veljavi; vendar si upamo trditi, da slavnost, ki jo je 28. avgusta praznovala katoliška družba rokokodskih pomočnikov, ni bila med „velikimi najmanjša“. Zato in pa ker reč sega globoko v družinsko življenje ter je tudi v politično-socijalnem vprašanju velikega pomena, zdi se nam umestno in koristno, da to prelepo slovesnost nekoliko obširneje opišemo.

Večji prazniki imajo svoje predpraznike, nenavadne svečanosti imajo tudi svoje priprave. Ne bil bi vesten poročevalec, ko bi najprej ne pohvalil onih vrlih udov naše katoliške rokokodske družbe, ki so se še pozno v noč trudili, da so novo hišo in prostor pred njo tako praznično ozaljšali; pomankljivo bi bilo moje poročilo, ko bi ne povedal, kako veselo smo pozdravljali v soboto prihod tujih naših gostov, a kaj pravim gostov — naših bratov! in kako pristržno smo si v roko segli! Dolenjskim bratom, Novomeškim družnikom, šlo je nekoliko Ljubljanskih (med njimi g. podpredsednik) naproti do Lavrice. Prišlo jih je petnajst, predstavila sta nam jih vrla gospoda dr. Marinko in o. Otokar Aleš; prvi kot velezaslužni njih predsednik, drugi pa kot spretni njih pevovodja. Kako lepo, pristržno in veselo je snidenje mladeničev in možakov, ki se po licu sicer še ne poznajo, a v srcu že davno gojijo enaka čutila, to se dá bolj čutiti nego opisati. Toraj ne rečem nič drugega, kakor: stoterna Vam zahvala, vrli člani Novomeške katoliške družbe rokokodskih pomočnikov, ki se niste vstrašili dolgega in težavnega potovanja ter ste se prišli z nami radovat v dan našega največjega društvenega veselja.

Drugo nepričakovano radost nam je napravilo iznenadenje Celovške rokokodske družbe. Po navetu vrhovnega voditelja vseh avstrijskih družb, premil. škofa dr. Gruše, društvo Ljubljansko ni vabilo tujih društev k slavnosti, marveč le društva

domače škofije, katerim je po društvenih pravilih škofijski načelnik preč. gosp. profesor Gnjezdá; drugim pa se je le naznanilo blagoslovljenje nove družbinske hiše, naj se vsaj v duhu z nami radujejo. Zdi se mi, da se je to zgodilo iz popolnem opravičenega ozira varčnosti, ktere sedanjim delavcem ne moremo dovolj priporočati. Zato nas je tembolj veselilo, da je Celovško društvo vendarle poslalo tri zastopnike, in med njimi preljubznjivega g. podpredsednika Gregorija Einspielerja, ki ostane naši družbi nepozabljiv.

Tako nas je razveselil in iznenadil že predvečer. Tudi čisto jasno nebo nam je obetalo najlepše nade za jutrnji družbinski praznik.

Slednjič pride zaželeni dan, ko se blagoslovi vrli družbi „lastni dom“. Ob 9. uri pride iz Šentvida v obilnem številu (nad 50 članov) bratovska družba, kateri je šlo več udov domače in Novomeške družbe naproti do Šiške. Ko je vse zbrano, oglasi se vrla godba Domžalska, in v veličastnem sprevodu se začne pomikati velika vrsta za štirimi zastavami: Novomeško, Šentviško, Celovško in domačo iz knežjega dvora po Gosposkih ulicah proti uršulinski cerkvi. Že itak krasna cerkev bila je za slavnostni dan še posebno praznično ozaljšana z obilnim vrtnarskim lepoticjem, s cipresami, palmami, lavorjem itd. Tudi pred vratmi so stale ciprese, z višave pa so tri velike zastave vibrirale naznanujoč tudi na zunanje, da se danes tu praznuje kaj nenavadnega. Zato se je pa tudi toliko ljudstva zbralo, da je bila v kratkem vsa prostorna cerkev napolnjena.

Ob 1/2 10. uri stopi na prižnico preč. g. profesor dr. Marinko in s krepko, prepričalno, v srce segajočo besedo razklada vzrok in pomen današnjega veselja. Ta slavnostni govor se nam zdi tako važen, da ga objavimo. (Dalje prih.)

Einspielerjeva slavnost.

(Dalje)

Tako je govoril slavnostni govornik g. Julij pl. Kleinmayr, govoril krepkim glasom, gladko in lepodoneče; kdor je govor njegov čul ali bral, spozna,

da je govoril slovenskemu narodu prav iz srea. Radostni zato častitamo Slovence na Koroškem, da imajo v svoji sredi takega spretnega govornika, moža, ki se z mladeniškim ognjem in možato razsodnostjo oklepa gesla Einspielerjevega „vse za vero, dom, cesarja“, ktero nam je tako jasno in vneto razlagal v svojem govoru. Koroški Slovenci, kedar pride čas, da vam bo treba voliti poslance za državni zbor, ne pozabite posestnika na Brncih, ki vam je v Svečah tako temeljito in navdušeno govoril, on se bo gotovo z vso odločnostjo potezal za vaše pravice.

Obžalovali smo med govorom samo to, da je dež lil neprenehoma in motil govornika in poslušalce.

Po končani cerkveni slovesnosti in po slavnostnem govoru se napotijo gostje k „Žavniku“, kjer je bil pod zidanim in za to priliko lepo ozaljšanim kozolcem pripravljen prostor za kosilo. Na gorenjem koncu je bil oder, kjer je pred obedom sprejemal gospod zlatomašnik deputacije, poslance društev slovenskih in posameznih pokrajin.

Zlatomašnik sprejme deputacije.

Pred vsemi pozdravi zlatomašnika v imenu Hrvatov sploh in posebej v imenu sv. Jeronimskega društva, ki je podobno naši „Mohorjevi družbi“, prof. Rubetič, pojasnjuje, da se danes s slovenskim narodom, ki se raduje zlate maše enega svojih najboljših sinov, veseli tudi bratovski narod hrvatski, ter želi zlatomašniku zdravja še mnogo let.

Zlatomašnik: Veseli me, da me ob moji zlati maši pozdravlja prvi zastopnik hrvatskega naroda, s katerim smo mi Slovenci v tako tesni zvezi po kraji in jeziku. Vesel sem, ko vidim pred seboj zastopnika sv. Jeronimskega društva, ki oskrbuje priprosto ljudstvo z poštenim berilom. Bog daj takemu delovanju svoj blagoslov!

Prof. dr. Staré iz Zagreba čestita v imenu „Matice Hrvatske“.

Zlatomašnik: Misel za „Matico“ je meni rojila že davno po glavi; misel moja je bila vstanoviti jugoslovansko „Matico“ v Zagrebu ali pa v Novem Sadu; prišlo je sicer drugače, a nič ne dé; „Matica Hrvatska“ vrlo napreduje, in da je temu napredku vedno zvesta, to je moja želja.

LISTEK.

Odlični Kranjci.

(Dalje.)

9. Kamnik.

Aurifaber Boštjan iz Kamnika je bil od Lavantinskega škofa Lenarta „ad tit. provisionis mense nobilis armigeri Martini Reymsehussl“ posvečen na kvaterno soboto: „Venite adoremus“ leta 1513. v subdijakona, na kvaterno soboto: „Intret“ l. 1514. pa v mašnika.¹⁾

Baltažar Andrej, posvečen od istega škofa na kvaterno soboto: „Caritas dei“ l. 1510. v subdijakona „ad tit. provisionis Rnde dne Barbare priorisse tociusque conventus in Michelstetn.“²⁾

Beč Anton, rojen v Kamniku l. 1790., je kapelanoval v Gornjemgradu 1815 in 1816, potem do 1819 na Vranskem. Od tod se je preselil v Žalec, kjer je služboval do 23. aprila 1821, ko je postal župnik v Grižah. Čez 11 let (23. aprila 1832) je odšel

župnikovat v Gotovlje, ter je umrl ondi 16. aprila 1836.³⁾

Fabijan Franc Ser., Kamničan, je župnikoval od 1. julija 1698 do 1. novembra 1701 v Rušah, potem se je podal na Koroško v Vetrinjo k cistercijcem ter je kot br. Bernard oskrboval več župnij. Umrl je l. 1748.⁴⁾

Gluman Gregor „de Stain“, je bil od Lavantinskega škofa Lenarta v soboto: „Caritas dei“ l. 1515. posvečen v mašnika.⁵⁾

Gregor iz Kamnika od 1357 kapelan v Trbovljah.⁶⁾

Grus Matija, rojen v Kamniku l. 1642., je bil v mašnika posvečen l. 1666.⁷⁾

Hasiber Gašpar „de Stain“ posvečen od Lavantinskega škofa Lenarta na veliko soboto leta 1516. v dijakona.⁸⁾

¹⁾ J. Orožen, „Das Bisthum u. die Diocese Lavant“ III., 468 in 425.

²⁾ Ravno tam I., 381.

³⁾ Zapisnik ordinacij Lavantinske škofije.

⁴⁾ J. Orožen, „Das Bisthum u. die Diocese Lav.“ IV. b: 399.

⁵⁾ A. Koblar, „Zgodovina farā Ljubljanske škofije“, II., 76.

⁶⁾ Zapisnik ordinacij Lavantinske škofije.

Japelj Jurij, rojen 11. aprila 1744, je bil 23. septembra 1769 v Trstu v mašnika posvečen. Ta slaven mož je umrl kot izvoljen Tržaški škof v Celovci dne 11. oktobra 1807.⁹⁾

Karpentari Janez „de Stain“ posvečen od Lavantinskega škofa Lenarta v soboto: „Sicentes“ l. 1513. v subdijakona, na veliko soboto t. l. v dijakona, na kvaterno soboto: „Venite adoremus“, i. l. pa v mašnika.¹⁰⁾

Kočevar Jernej iz Kamnika posvečen od istega škofa Lenarta v soboto: „Sicentes“ l. 1513. v mašnika.¹¹⁾

Laubinger Janez, rojen l. 1630., posvečen l. 1658., je služil v Loki in na Dolgem, potem pa od l. 1659. do l. 1666. kot namestnik in pomočnik v Naklem.¹²⁾

Majetič Janez 1716 in 1717 duhovni pomočnik pri sv. Ksaverji na Stražah.¹³⁾

Merklah Simon „de Stain“ posvečen od

⁹⁾ „Drobtinice“ 1852, 121—129; A. Koblar II., 80—82.

¹⁰⁾ in ¹¹⁾ Zapisnik ordinacij Lav. škofije.

¹²⁾ A. Koblar, II., 88.

¹³⁾ J. Orožen, II., 101.

¹⁾ in ²⁾ Zapisnik ordinacij Lavantinske škofije.

Dr. Bleiweis čestita v imenu Čitalnice Ljubljanske. — Kakor deblo, tak sad, pravi zlatomašnik govorniku in se prav posebno zahvali Čitalnici, da je poslala v Sveče tako vrle pevce, ki povišujejo vso svečanost s krasnim petjem.

A. Kržič čestita v imenu „Matice Slovenske“ in nje predsednika g. prof. Marna.

Zlatomašnik izrazi svoje veselje, da „Matica“ vrlo hiti za svoje sestre onstran Kolpe, in da se to tudi nadalje godi, pošilja njenemu predsedniku prijateljski pozdrav.

Prof. Raič čestita v imenu pisateljskega društva v Ljubljani.

Jubilanta veseli, da se zbirajo pisatelji slovenski v družbe, ker v družbah je moč; v društvu se z občevanjem tudi pisatelju širi duševno obzorje na korist slovenski knjigi.

Notar Vršec pozdravlja v imenu štajarskih Slovencev.

Vi imate z nami, veli mu Einspieler, istega sovražnika, toda, blagor vam, vas Štajarcev je veliko, a nas Korošcev slovenskih malo, toda današnji dan priča, da tudi nismo še izgubljeni. Bratovska ljubezen objemaj nas s Štajarci, namen nam je vsem enak! —

Prof. Pančur čestita v imenu Koparske čitalnice in deželnih zastopnikov, g. Spinčiča in drugov v Istri. — „Tužna Istra“, vsklikne Andreja, ne ni tužna, vaš narod je zaveden. Gospoda, istrski Čiči, ubogi ljudje, ki hodijo okrog pri nas s klicem: „kupite jesiha!“, ti ubogi ljudje so pri volitvah tri, štiri dni čakali, da so vkljub pritisku laškemu svojim domačim zastopnikom odprli vrata v deželni zbor. Dokler ima Istra tako zavedne Slované med priprostim kmeti, Istra še ni zgubljena.

Prof. T. Zupan čestita v imenu Ciril-Metodove družbe edinemu častnemu članu-jubilantu. Zlatomašnik se zahvali za čast, blagoslovlja prepotrebno in silno važno to družbo; on želi, da kar je „Moh. družba“ za prosto ljudstvo, to bodi Ciril-Metodova družba za šolo. Mi na Koroškem smo zaostali, imamo še-le dve podružnici, toda pohiteli bomo, povod in vspodbuja nam je današnja slovesnost.

V imenu Tržaškega škofa čestita monsignor Debeljak. — Zlatomašnika veseli, da se tako imenitni gospodje njega spominjajo, to ga toliko bolj potrjuje, da se je boril za pravično stvar in da se ni boril zastonj.

Župnik Logar, sošolec zlatomašnikov, čestita v imenu Goriških duhovnov prijatelju: Ko sem šel od doma in povedal o tvoji zlati maši, naročila mi je majhna šolarica, da naj v njenem imenu pozdravim Einspielerja. Iz ust malih sprejmi toraj prijateljsko čestitko.

J. Rakoš, vseučiliščenik in zastopnik „Triglava“, v navdušenih besedah pozdravlja in poslavlja zlatomašnika ter mu obeta, da hoče slovanska mladina njega posnemati v boji za narodne pravice.

Vesel sem, pravi Andrej, da na večer svojega življenja vidim pred saboj navdušeno mladino, gospode visokošolce. Dragi moji, mi stari gremo v zemljo, vi pa vstajate, vi pa greste na dan, o rasite in množite se in napolnite slovensko zemljo in bodite zvesti sinovi svoji domovini! Vesel sem posebno Vas koroških visokošolcev; vi ste mi priča, da moje delo ni zastonj, da ga je Bog blagoslavljal. Mladina: Vse za vero in domovino! — Lep je bil ta prizor: Sivo-

las starček obdan od cvetoče mladine; leta so mu pobelila glavo, skrbi so mu preorale čelo — a ogenj, mladeniška navdušenost mu je ostala in v tem nagovoru se je zaiskrila v krasni luči, ko je ves pomlajen govoril s svojo mladino o večno-mladih, neminljivih idejah. Duhoven-zlatomašnik blagoslavljal je gospode vseučiliščenike, daj Bog, da jih spremlja ta blagoslov tudi v njih delovanji, da se združeni z duhovni boré za svete narodne svetinje!

Zastopniki občin Št. Jakob v Rožni dolini, Tolsti vrh, Jezero (drž. posl. Muri), Borovlje, Prevalje, Bela pri Železni Kapli, pozneje tudi Žabnice izročajo jubilantu diplome, s katerimi so si ga izvolile častnega občana v priznanje njegovih zaslug za koroške Slovence in posebej za njegovo skrb, ktero je kazal v vsem svojem delovanji za kmetiški stan.

Krasno, umetno izdelano adreso mu je izročilo „katoliško društvo rokodelskih pomočnikov“ v Celovci, svojemu ustanovitelju in sedanjemu podpredsedniku, — blagemu človekoljubi! Še mnogo, mnogo drugih čestitanj je bilo; te pa se mi je zdelo vredno objaviti, da narod slovenski spozná, kako bister in duhovit je še njegov veljak v pozni starosti; vsakdo je moral občudovati zlatomašnika. Truden in prevzet vseh slovesnosti vendar tako točno in ročno odgovarja vsakemu čestitanju; za vsacega je imel primerno, prijazno in navdušujočo besedo; radodarna roka njegova pa je delila v tem fotografije prijateljem, sobojevnikom v spomin na zlato mašo. Ponosno, brez strahu in zavestno zré Andreja na tej podobi, kakor bi govoril Slovincem: Ne vdajmo se, za pravico se borimo in zmaga je pravičigotova!

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. avgusta.

Notranje dežele.

Justičnega ministerstva naredba, da se ima v zemljiščnih knjigah slovenski vpisavati, izdala se je tudi za **Koroško** dne 21. julija 1887. Kaj pa pomaga to koroškim Slovincem, ko jim manjka slovensčine zmožnih sodnikov in odvetnikov?

Za dan 4. septembra pripravila se velik tabor pri Vranovicu na **Moravskem**, pri kateri priliki bo govoril proti naučnega ministra naredbi med drugim tudi državni poslanec Fran Weber.

Hrvaški deželni zbor trajal bo za sedaj samo do 20. septembra, ker nima družega obravnavati, kakor adreso kralju, poverjenje in volitve poslancev v Budimpešto. Dne 15. novembra pa se bo zopet sešel, da bo glasoval za deželni proračun. — Mnogim vladnim pristašem in sploh za sedanjo vladno zasluženim možem izpolnile se bodo najskrivnejše vroče želje. Kakor se govori, podelilo se bo v kratkem času mnogo redov. Med temi srečnimi imenujejo nekdanjega predsednika saboru Mirkota Hrvata, predsednika kluba narodne stranka, Ludovika pl. Vukotinovića, prvega deželnozborskega podpredsednika V. Gjurgjevića, načelnika odsekov Daniela Stankovića in Stefana Spevea, deželnega poslanca K. Jägerja i. dr. Znano je, da se redovi vsipljejo takrat, kadar hoče vlada kaj doseči, ali pa, kadar je kaj prav imenitnega že dosegla. Ne vé se, ali bode Hrvatska še le srečna postala, ali pa so jo že osrečili — v popolno zadovoljnost Madjarske, kajti mnogoštevilna prsa krasil

bo Štefanov red, ki se deli le v zabvalo velikim zaslugam za — Madjarsko.

Ogerskim listom, ki so kričali, da je ustava žaljena vsled ustanovitvenja novega častnega znamenja, odgovarja „N. Fr. Pr.“: Kdo bi dvojil o tem, ali je umetnija in veda skupna zadeva Avstrije in Ogerske, ko velja vendar že zdavno načelo, da ste skupna imovina vseh narodov, celega človeštva? Tega mnenja bil je gotovo tudi ustanovitelj reda, ker se sme podeliti znamenje Neavstrijeem. Ali bo morda ogerskemu državljanstvu škodovalo, če se bo častno znamenje podelilo ogerskemu umetniku ali učenjaku? — „Egyetertes“ toži, da je madjarski narod jako reven, ker povziva v najbogatejših krajih jedi, ki niso ugodne telesnemu razvoju. Posebno naglašá, da pijejo Madjari velikanske množine žganja. Kaj bi pa bilo, ko bi „kulturna društva“, ki zapravijo toliko denarja brez koristi, pričelo delovati na to, da se olajša revščina, da se zabrani pogubonosno žganje?

Vnanje države.

Volitve v **srbsko** skupščino razpisane so na 29. dan septembra. Dotični ukaz podpisal je kralj Milan dne 25. t. m. na svojem potovanji v Budimpešti. — Kralj pomilostil je povodom svojega rojstnega dne nad 800 kaznjencev raznih vrst. — Vojni minister odredil je, da se ima razpustiti vse moštvo, ki bi doslužilo še le leta 1888.

Črnogorska vlada naznanila je zastopnikom vnanjih držav v Cetinji, da je črnogorsko-turška meja med Guzinje-Plavo in Rogovi popolnoma določena.

Ko bo sestavljeno **bolgarsko** ministerstvo, proglasilo se bo splošno pomiloščenje in preklicalo obsešno stanje. Uradni list z dne 26. t. m. objavlja oklic ministra notranjih zadev: „O nastopu vlade in zasedenji bolgarskega prestola došli so Nj. Visokosti iz vseh krajev domovine brzojavi, v katerih so se izražala čutila vdanosti in zvestobe. Povsod opravljale so se molitve za dolgo in srečno vladno. Njih Visokost ukazala mi je ganjena, da izrečem presrečno zahvalo vsem občinskim svetnikom in predstojnikom, kakor tudi stalnim okrožnim komisijam, uradnikom, zavodom in osebam, ki so se poklonile v svojem ali pa v bolgarskega naroda imenu.“ — Turčija predlagala je baje, da se odpošlje v Sofijo rusk general z Artinom efendijem, ki bota imela najširša pooblastila. Mutkurov povrnil se je iz Trnovega v Sofijo. — „Times“ poizvedla je iz Sofije, da je dobil Koburžan dva brzojava, enega od carja, drugega od sultana. Z osornimi besedami, ki spominjajo na znani odgovor Aleksandra III. Battenberžanu, izjavlja car, da graja Ferdinandov prihod v Bolgarijo kot rušenje Berolinskega dogovora. Sultanov telegram obseza menda isto, vendar je zmernejše sestavljen. — „Köln. Ztg.“ objavlja vest, da je bolgarsko odposlanstvo še prej ko Koburžanu ponudilo krono v Cannesu bivajočemu vojvodi Juriju Leuchtenbergskemu. Ta je poslance zasebno prav ljubeznjivo sprejel, toda ponudbo odklonil, ker ne more sprejeti bolgarske krone, dokler so tako neugodne razmere med Bolgarijo in Rusijo.

Ruski car in carevna prepeljala sta se v Kodanj ter takoj nadaljevala svoje potovanje. Po nekaterih listih čuje se o nekem napadu na carja, pri kojem je temu prestrelil zločinec suknjo. Novica ta ni nikakor verjetna.

Skoraj cela **nemška** vojna ima sedaj puške repetirke. Vsled tega naglašá vladno časnikaštvo, da Nemčija lahko mirno pričakuje, kako se bodo razmotale sedanje politične razmere. Sploh pa vlada trdno prepričanje, da bolgarsko vprašanje ne bo kalilo miru med evropskimi velesilami, posebno radi tega ne, ker se Berolinsko ministerstvo z vsemi močmi trudi, da s svojim posredovanjem vravna vsa nasprotja gledé Bolgarije. „Nat. Ztg.“ označuje kaj dobro nemško politiko, ko pravi, da podpira Nemčija Avstrijo v Srbiji, Rusijo v Bolgariji, Anglijo pa v Egiptu.

Lavantinskega škofa Lenarta na kvaterno soboto: „Intret“ l. 1522. v dijakona.¹⁾

Mertlič Lenart „de Stain“ bil je od istega škofa Lenarta posvečen na kvaterno soboto: „Venite“ l. 1515., v skolita v soboto: „Veni et ostende“ i. l. v subdijakona, na kvaterno soboto: „Intret“ leta 1516. pa v dijakona.²⁾

Romšak Anton okoli 1730 duhovni pomočnik pri sv. Ksaverji na Stražah, potem v Kamniku.

Selnik Martin „de Stain“ posvečen od Lavantinskega škofa Lenarta v soboto: „Sicientes“ l. 1521. v mašnika.

Terbišek Peter 1716 in 1717 duhovni pomočnik pri sv. Ksaverji na Stražah.³⁾

Žagar Franc, rojen 1724, posvečen „ad tit. mensae Valentini Petritsch“ l. 1750., je postal leta 1764. vikar pri sv. Tomaži višje Velike nedelje, kjer je služboval do 16. maja 1768, ko se je preselil na župnijo sv. Miklavža v Ljutomerskih goricah. Ondi je župnikoval do 1773.⁴⁾

Žehel Jurij, zak. sin Valentina Žehel-a in Gere, je 1558 postal župnik v Mariboru, kjer je služboval do 1586, ko je umrl. Njegova mati Gera je umrla v Mariboru dne 23. maja 1580 in ima v stolni cerkvi spominek.¹⁾

Žlebnik Martin, posvečen 1664, je bil nekaj časa duhovni pomočnik v Gornjemgradu, l. 1672 pa je postal vikar v Ljučah. 1682—1686 je bil vikar v Mozirji.²⁾

10. Kočevje.

Fric Janez Krst., posvečen v mašnika 23. aprila 1639 „ad tit. monasterii Pöllau“.³⁾

Lux Gašpar „de Gotschee aquil. dioec.“, posvečen od Lavantinskega škofa Lenarta v soboto: „Remeniscere“ l. 1515. v dijakona.⁴⁾

Miklavž, Jakoba sin, posvečen od istega škofa Lenarta v mašnika l. 1510. „Sabbatho quatuor tempor., quo in Ecclesia Dei canitur pro introitu missae: Caritas dei“.⁵⁾

¹⁾ J. Orožen, I., 559.

²⁾ Isti II., 147 in 228.

³⁾ Knezoškofjski arhiv v Gradci.

⁴⁾ ⁵⁾ Zapisnik ordinacij Lavantinske škofije.

Perger Tomaž „de Gotschee“ posvečen v mašnika v soboto: „Remeniscere“ l. 1515.¹⁾

Pileator Jurij ali prav za prav Klobučar, kajti to pomeni njegovo latinsko ime, je bil okoli l. 1565. v spodnjem Kočevji rojen. Stariši so mu bili Gregor in Ana Pileator. Prvo sv. mašo je služil l. 1590. v Kamnici pri Mariboru, kjer je njegov ujec Adam Piscator (Ribič) bil župnik. Pri njem je potem tudi nekaj čez tri leta kapelanoval. L. 1593. je prišel za slovenskega kapelana v Maribor, kjer so mu čez štiri leta dali službo „kurmeister“-ja, ktero je dve leti opravljal. Leta 1599. je postal župnik v Hočah, l. 1601. dne 19. oktobra pa še v Mariboru. Povrhu je koncem l. 1599. kupil od nekega Križaja še župnijo sv. Vida, ktero pa je leta 1602. prodal Ernestu Latomu, bivšemu župniku pri sv. Petru niže Maribora. Ker pa je med tem dobil v last tudi župnijo v Lembahu, imel je ob enem tri župnije. Slednje je kmalu drugemu prepustil, a l. 1610. je od cesarja Ferdinanda dobil v oskrbovanje zopet župnijo sv. Vida, ktero je s cesarjevim dovoljenjem l. 1617. prodal minoritom v Gradci.

¹⁾ Zapisnik ordinacij Lavantinske škofije.

¹⁾ in ²⁾ Zapisnik ordinacij Lav. škofije. Ravno tam.

³⁾ J. Orožen, II., 101.

⁴⁾ Knezoškofjski arhiv v Gradci.

Liga *francoskih* patrijotov ni pozabila, da so nekaj njenih članov obsodili v Lipsiji. Da se maščuje, sklenil je pododsek lige z vsemi močmi delati na to, da se bodo smatrali vsi člani nemških vojnih društev za ogleduhe. Vlado bodo priganjali, da naloži davek vsem onim, ki imajo Nemce v svoji službi.

V *angleški* spodnji zbornici izjavil je državni podtajnik Fergusson, da je za $\frac{1}{4}$ milijona šterlingov narastlo stroškov vsled tega, ker se je egiptska tlaka nadomestila z delom po najemnikih; dotični ukaz kedivov potrdila je Francija, drugim državam pa se je predložil v potrjenje. Dohodki egiptski presegali bodo bajé za pol milijona šterlingov proračun. Mnogo bodo prištedili, ker se bo zmanjšala angleška vojna.

Turško vojno ministerstvo sezidalo bo v Carigradu tovarno za patrone, to pa zaradi tega, da kolikor toliko postane samostojnejše in neodvisnejše od drugih držav.

V raznih listih poročalo se je, da namerava *španjska* vlada napraviti na obalah Rudečega morja morsko postajo. Temu ni tako. Istina je le, da hoče postaviti tam shrambo za premog španjskim ladijam in se radi tega že pogaja z italijansko vlado.

Izvirni dopisi.

Krško, 26. avgusta. (Dijaška veselica v Novem mestu.) Pričujoče vrstice prihajajo pač še-le post festum; no, med tem časom poleglo navdušenje pripušča nam tembolj objektivno sodbo; onim pa, ki so se veselice vdeležili, vzbudil se bo znova vesel spomin na krasne dni. Mladenič brez idejalov — in teh je v naši materialni dobi na kupe — mladenič brez idejalov je luč brez svitlobe. Duh mladega človeka mora si ustvarjati vzore, za ktere živi in gori, katerim posvečuje celo svoje mlado življenje. Gotovo, da ti čuti v mladi duši človekovi kipé tako, da so jim okovi človeškega srea pretesni in da prodirajo siloma na dan. — Najstrožji pedagog toraj, upam, ne more grajati tega, ako se mladi ljudje dovršivši gimnazijske nauke — predno se razidejo po svojem poklicu širom domovine in tudi izven nje, — ako se zberó slednjič, da si podadó roke, odkrijejo svoja srea in še bolj vnamejo za one vzore, za ktere mora goreti mlada duša človekova, saj se žalibog tako čestokrat prekmalu ohladé v trdem boji za vsakdanji kruh!

Te besede zato, ker se starejši, resnobnejši svet tako rad izpodtika nad vsakim podobnim javnim korakom mladine, češ, da ona še ni godna za javnost in da včasih niso imeli nič takega, pa so vendar obstali. Če že ne pomislimo tega, da se časi spremenjajo in s časom ljudje, morda vendar tudi ni po vsem res, kar trdé nekteri, da grabijo mladi ljudje le po zraku in da se bo vse tisto „puhlo navdušenje“ s časom razkadilo; morda pa se bo med plevami dobilo vendar-le kako zrno, ki bo, vsejano v mladosti, klilo in se vspelo nekda v plodno drevo!

Teh misli prešinjeni, tudi letos nismo hoteli opustiti že stare navade, ampak hoteli smo pokazati, da nam ni le do mladeniških norostij, temveč, da se zavedamo vzvišenega poklica, ki nas čaka, in da se treba nanj že sedaj pripravljati. Zakaj da smo si izbrali ravno oddaljeno **Novo mesto**, povedal je jasno slavnostni govornik tega dne, „da tudi tū ob bregovih Krke med tem predobrim, gostoljubnim narodom, ki še nima sreče, da bi bil v neposredni zvezi z ostalim svetom, — da tudi tū po slabi

svoji moči širimo narodno zavest in prosveto, ktera mora prodréti v slednji kotiček slovenske zemlje.“ Da, da, nima sreče! Koliko smo morali pač čuti jadikovanja, da smo to svojo borno veselico zaplesli tja doli v to dolensko Sibirijo! Bratje dijak! ako se bode te sedaj, ko imate krepke noge in zdrava pljuča, strašili teh pet pedij od železnice, ako se bode te izgovarjali na „metlaje“ in „pretesne čevlje“, kam pridemo v poznejših letih, ko bode telo celó dobri volji odrekalo?! Toda, kaj se vse ne stori za ta ljubi kruhek! Nesebičnega in odločnega moža pa ne straši trud, in ne ozirajoč se po dobičku, premaga vse ovire, da le doseže svoj namen, ki si ga je bil zastavil. Prav je toraj rekel govornik došlim dijakom: „Današnji prihod odlično vam je spričevalo odločnosti in neustrašenosti, ktere bomo tako potrebovali v bojih, ki nas še čakajo v bodočnosti!“

Na, navzlic mnogim strahopetnežem, ki so se greli doma za pečjo, sešlo se nas je vendar do 50, in kar je najvažnejše, zastopane bile so vse pokrajine, vse gimnazije slovenske, da celó **Korotán**, česar še ne pomnimo na dijaški veselici! I **Hrvatska** poslala je svojega zastopnika. „S tem, da smo se sešli od vseh krajev, koder se čuje materinska beseda naša, kažemo jasno, da hočemo izrjavati korenine, ki jih je zasejal oni nesrečni provincijalski separatizem v nas. Danes vidimo, da nas od naših bratov zelenega Štajarja Sava ne loči, ampak spaja; da sin skalnate Istre čuti to, kar mi in da nam naše ljubezni ne omejujejo mogočne Karavanke, temveč prodirajo čez-nje tja do onega rodu, ki zdihuje ondi pod težo tujčeve peté in pričakuje pomoči od rodnihi si bratov tostran gorá in da nam on isto ljubezen vrača, o čemer priča današnji vaš prihod, dragi bratje Korotanski!“ V resnici, prišli smo iz raznih krajev; a niti čutili nismo, da se danes prvič vidimo, tako bratski smo se imeli med seboj.

Dobro vedoči, da je na božjem blagoslovu vse ležeče, pričeli smo radovanje svoje z Bogom. Ob osmih vdeležili smo se skupno slovesne s v. m a š e v frančiškanski cerkvi, pri kateri je pel naš zbor pod vodstvom veleč. o. **Hugolina**. — Opoludne pri skupnem obedu predstavili in seznanili smo se prvič popolnoma.

V s p o r e d b e s e d e same, — vspredd, kakeršnega še ni imela dijaška veselica, vršil se je točno, gladko. Občinstvo, ktere ga se je nagromadilo danes toliko, da prostrana dvorana ni zadostovala, kazalo je koncu vsake točke z obilim ploskom svoje priznanje. Krepi glasom pozdravil je je govornik in se zahvalil za gostoljubnost, s katero nas je sprejelo, povdarjal dijaške veselice pravi pomen, potem pa, nadaljujoč prav v smislu Borisa Mirana, pesnika-proroka in učitelja mladine, kazal slovanskih in slovenskega rodu posebej veliki poklic v življenji in konečno goreče naglašal težko in sveto nalogo, ki tudi nas čaka, da branimo in hranimo narodu našemu dve najdražji svetinji, materini jezik in sveto vero, da sami vneti za vse dobro, lepo in blago, nekda pogumno širimo svoje vzore med človeštvom v obče. Opevskih točkah — v znak hvaležnosti, ki smo je dolžni gosp. Foersterju, večletnemu učitelju našemu, pele so se večinoma njegove — ne zdi se mi potrebno nadrobneje razpravljati. Zbori so se peli navzlic ne velikemu zboru krepko in precizno; o čveterospevu govori dovelj jasno to, da se je moral ponavljati in o samospevu govoriti zdi se nepotrebno vsakemu, kdor pozna našega tenorista. Izmed naj-

soboto: „Venite adoremus“ l. 1516. v akolita, na kvaterno soboto: „Intret“ l. 1517. v subdijakona, v soboto: „Sicientes“ i. l. v dijakona, na veliko soboto i. l. pa v mašnika.¹⁾

Schletrr Janez je prejel na kvaterno soboto: „Venite adoremus“ l. 1510. presbiterat od istega škofa Lenarta.²⁾

Schrötl Bolfenk, Kočevar, je bil 23. jun. 1480 izvoljen opatom slavnega samostana Runskega na Štajarskem, kjer je umrl 15. aprila 1515.³⁾

Tunkl Peter „de Gotschee“ v mašnika posvečen od Lavantinskega škofa Lenarta l. 1510. — „Sabbatho quatuor tempor., quo in Ecclesia Dei canitur pro introitu missae: „Caritas Dei“.

¹⁾ in ²⁾ Zapisnik ordinacij Lavantinske škofije.

³⁾ C. Schmutz, Hist. topog. Lexicon v. Steiermark III., 338.

(Dalje prih.)

lepših točk bila je deklamacija: prelepe besede Gorupove in krasno spremljanje Foersterjevo, stopljeno s zvo-nečim glasom rojenega deklamatorja, ki zna mojstrski besedo sukati, napravile so tako mogočen vtis na poslušalca, da si je nehoté želel nazaj onih srečnih dni, ko je gospodovala naša beseda po gospasvet-skem polji.

(Konec prih.)

Iz Istre, 27. avgusta. Kakor skoraj vsako leto, nam je tudi letošnja spomlad obetala dobro letino, posebno smo se nadljali obilo vina; suša pa nam je mnogo vzela. Najpotrebnejega pridelka Istrijana, to je turkinje ali turšice bo malo, ker je ta mesec do zadnje nedelje preveč suho bilo. Ubogi istrski kmet se mora dosti mučiti, pa le malo pridelja; zaslužka je tudi malo, posebno kjer so vasi daleč od mesta ali kake železnične postaje. Mnogi gredó kruh si služiti v Pulji, na Reko itd.; a primeri se večkrat, da mesto zaslužka prinesejo bolezen domov, in so potem nadlega starišem in drugim.

V nekterih vaseh gredó tudi mlade matere v službo, a svoje otroke pustijo doma. Kako se taki izgojijo, more si čitatelj misliti. Otrok brez nadzorstva matere, kot deček ali deklica brez šolskega pouka, gotovo se ne more pričakovati dobra mladina. Za šolski pouk se zares premalo skrbi, kajti v našem okraji je kakih deset duhovnjik brez učitelja, in še v takih vaseh, kjer so imeli od starih časov šole, dokler so namreč duhovniki poučevali. Sedaj pa je malo duhovnikov, ki nimajo časa v šoli učiti; za svetne učitelje pa ni primernih poslopij in mogoče tudi ne dobre volje od strani občinskih oblastij. Naj bi vendar slavna c. kr. šolska oblast skrbela, da bi saj v večjih občinah imeli učitelje!

Iz Celovca, 26. avgusta. (Prazen strah.) V tukajšnje semenišče pride nekaj očetov Jezusove družbe. Mestni odbornik Jergitsch je o tem zvedel in v mestnem zboru stavil predlog, naj mestni zbor izreče globoko obžalovanje zaradi naselitve jezuitov v tukajšnjem semenišči, ker se mu zdi, da bodo odtujevali nemške bogoslovce njihovemu narodu, in se bo mir kalil v deželi. Ljubi Slovenci, ali se Vam ne zdi smešno tako postopanje? „Narod zapeljuje“, kričali so židje in obsodili Nedolžnega. Sokrat je moral strup piti in umreti, ker so ga zatožili njegovi nasprotniki, da „narod zapeljuje“. — Dotična višja oblast že vé, zakaj je poklicala jezuite v semenišče. „Klagenfurt hat ein Interesse daran, dass dieses Schauspiel nicht zu einem Trauerspiel werde“, govoril je oblastni gospod. Mestni zastop se mora toraj odločiti in zabraniti nesrečo, tako misli in želi g. Jergitsch. V Celovci stoji že dvakrat obnovljen kip cesarice Marije Terezije, ki si je pridobila velike zasluge za napredek, ker je izgnala jezuite. Zato tudi Jergitsch ni mogel mirovati in je stavil napominani predlog. Čemu toliko strahu?

Gradec, 25. avgusta. (Ljudje so še vedno grozno neumni!) Naj si sledečo dogodbo, ktere konec se je 24. t. m. pred tukajšnjo deželno sodnijo završil, vsi tisti prav dobro v spomin vtisnejo, ki imajo noč in dan pero namočeno, kedar je treba neumnost in lahkovernost slovenskega kmeta po svetu raznašati. Vidite, da nemški kmet niti za las ni boljši, pač pa še nekoliko — bolj lahkoveren in top. **Jože Kogler** je bil do najnovejšega časa precej trden mal posestnik v **Štögersbachu**, ki je imel poleg dobre domačije še 75 goldinarjev gotovine v škrinji. Na cvetno nedeljo 1885. leta pride k njemu tuja, eiganom podobna začrnela ženska in mu pravi, „da jo je Bog k njemu poslal“. „Pa menda vendar ne naravnost k meni?“ pravi Kogler neverjetno. „Pač, pač,“ pravi babnica, „kajti verjemi mi Kogler, da če bi mene ne bilo k tebi, bi te bila zadela velika nesreča. Nevidne duhove imaš zoper sebe, ki ti ne privoščijo domačije.“ Koglerju so se že jeli nekoliko lasje ježiti in je vprašal, zakaj mu duhovi ne bi domačije privoščili. „Zato, ker imaš v hiši „nerešeno dušo“, ktera na starem tukaj zakopanem zakladu čepi in silno trpi. Meni je dana od duhov oblast, da rešim to dušo, tebi pa do zaklada pomorem, če boš pameten, kakor se spodobi. Najprvo treba bo trpečo dušo rešiti, kar se mora nevtogoma zgoditi, če se hoče obvarovati hude nesreče. Prinesi blagoslovljene vode, rožni venček in pa matiko in začniva delo.“ Coprnica gre na to s kmetom v hlev, kjer mu pokaže v kot, rekoč: „Ondi-le je umiral človek, čegar duša nerešena v tvoji hiši trpi; tamkaj, kjer mu je ležala glava, bova kopala, toda tiho morava biti, kakor miši. Kmet začne v kotu kopati, baba ga pa z blagoslovljeno vodo škropi. Kar se mu zasveti pod matiko svitel srebrn star tolar, še jeden, zopet in zopet

Oktobra 1630 so mu vzeli Mariborsko župnijo, čez tri leta še tudi Hočko in tako je on, ki je svoje dni imel štiri župnije v lasti, umrl v spomladi leta 1637. zadolžen — brez župnije. Slednji čas svojega življenja je bil na duhu zeló oslabele. — L. 1634. ni znal več ne „formam absolutionis“, ne „verba consecrationis super calicem“. ¹⁾

O priliki škofovega obiskovanja v Mariboru dné 17. novembra l. 1621. je „chorimagister“ Andrej Ahačič rekel, da se zoper župnika Pileatorja nima drugega pritožiti, — „praeterquam quod aliquando villa vina mensae apponit“. Tudi kapelan Adam Preprost — „nihil gravaminis habet contra D. Parrochum; quod autem caeteri de vino conqueruntur, veritati consentaneum — ait — non esse. Solum hoc deposuit, quod nro celebret D. Parrochus et domesticis suspectus redditur“. ²⁾

Plešec Janez „de Gotschee“ je bil od Lavantinskega škofa Lenarta posvečen na kvaterno

¹⁾ J. Orožen, „Das Bisthum u. die Diöcese Lav.“, I., 562.

²⁾ Knezoškofjski arhiv v Gradcu.

jeden. Pet jih je našel. „Hvala Bogu“, vsklikne babura, začetek je že tukaj.“ Na to vzame tolarje in jih z rožnim venčkom vred v ruto zavije in nazaj v zemljo položi (?) rekoč, da morajo do konca pri skupnem zakladu ostati, kmet pa naj to vzame za dokaz, da jo je res Bog poslal dušo rešiti. Ves zaklad, ki je silno velik, se pa sedaj še ne dá dvigniti, ker ni še goden in se mora duša poprej rešiti. V to svrhu pozna velikega duhovnika, ki bo bral maše za dušo, da jo reši in zaklad oprosti, ki bo potem Koglerjeva lastnina, kar bo vse skupaj 50 goldinarjev veljalo, ktere mora Kogler vtrpeti, ki bo svoje dni zaklad za to dvignil.

Kdo je le rajše denar dal, kakor Kogler? Babnica mu še reče, da naj molči kakor grob, sicer ne bo nič; na to pa zgine. O binkoštih 1886 pride h Koglerju neka druga ženska rekoč, da jo je poslala tista žena, ki je bila pred nekterimi meseci pri njem, in sedaj nima več prave moči, da bi zaklad dvignila. Ker se je ob enem duhovom zamerila, je morala umreti. Sreča za Koglerja in njegovo družino, da je coprnica umrla, kajti — tako pravi ta druga ženska — morala bi bila oba Koglerja — on in ona — umreti. Zato bo pa sedaj ta nadaljevala, kar je ona pričela. Tistih 50 goldinarjev se je že koristno obrnilo za rešitev duše. Da se dovrši, treba je še 75 goldinarjev. Vse to dobil bo Kogler ob svojem času z bogatim zakladom obilno povrneno. Ženska je jela delati nekake križe in z blagoslovljeno vodo škropiti okoli sebe; med tem ji je Kogler odšel 75 goldinarjev, in odšla je ali kakor se je Kogler pred sodnijo izrazil: zginila je.

(Dalje prih.)

Domače novice.

(Mil. gosp. knezoškof) posvetili bodo prihodnjo nedeljo župnijsko cerkev in veliki altar na Črnučah.

(Duhovne vaje) prično se danes popoldne; oglasilo se je nad sedemdeset čč. gg. duhovnikov.

(FZM. baron Kuhn), zapovednik tretjega vojnega kora, pripelje se 1. septembra v Postojino k velikim vojaškim vajam.

(Velikošolski shod.) Ker nekteri gospodje niso doslej doposlali še vpisovalnih pól za velikošolski shod, opozarja osrednji odbor vse dijake, ki se hoté vdeležiti shoda, da vsaj do 5. septembra javijo to po dopisnici tajniku g. N. Gestrinu, stud. phil. Ljubljana, Poljanska cesta št. 17. Program jutri.

(Iz Postojinskega okraja) se nam poroča, da je bil zadnji petek popoldne ogenj v vasi Beljsko, župnija Studeno. Kako je nastal in koliko je vpepelil, nam ni znano, morda se nam natančneje še poroča. Skoraj gotovo je ogenj precej škode napravil; v tej suši je pomanjkanje vode splošno na Notranjskem. Zvečer ob 8. uri videl se je še pol-drugo uro daleč odsev žarečega se ognja.

Iz Šmartina pri Litiji) 28. avgusta: Tukajšnji pevski zbor je zapel sinoči nekaj pesmi preč. gosp. dekanu Jakobu Rusu, ki praznuje danes štiridesetletnico duh. pastirovanja. Požarna bramba je svetila s svetilnicami, ki so imele napise: Slava slavljenču! 1847—1887. — Pevski zbor je imel napis: Za vero, dom, cesarja! Slava! V imenu pevskega zbora pozdravi slavljenca g. Bartl, v imenu požarne brambe g. Knaflič.

(Usmiljenim bratom) je brambovsko ministerstvo dovolilo, da se kot člani reda, ki oskrbljujejo bolnike in je kot tak na javno korist nenadomestljiv, oproščeni službovanja v črni vojski. Vendar pa bodo morali dotični konventi napraviti vloge o svojih članih, ktere še veže vojaška dolžnost, ter jih izročiti potom politične deželne gosposke brambovskemu zapovedništvu, da se postavno oprosté.

(Tatú), Jan. Ulriha, ki je Zadrškega pravoslavnega škofa Knezeviča v Poličanah okradel, prijeli so v Korminu in so ga prignali v Celje k okrožni sodniji. Denarja je imel še 2000 gold.

(Devet Bolgarov) naselilo se je letos v začetku leta v Gradci ob levem bregu Mure v takozvani „Neuholdau“, kjer so vzeli velik kos jako rodovitne zemlje ob Muri ležeče v zakup in jo spremenili v vrtove. Ondi so pričeli jako pridno umetno vrtnarstvo ter pridelujejo vsakovrstno zelenjavo, kakoršno si le najbolj izbirčna kuharica more želeči. Ž njo ne zakladajo le velik del Graškega prebivalstva II.

okraja, temveč jo tudi na Ogersko prav pridno pošiljajo. Kar se tiče umetnega vrtnarstva, so med Slovani Bolgari brez ugovora na najvišji stopinji in neutrudljivi. Posebno pozornost obračajo na to, da imajo njihovi vrtovi in sploh polje, kjer pridelujejo zelenjavo, vedno zadosti vlage. Zato pa povsod najdeš ob bolgarskih vrtovih vodovod, dostikrat jako daleč napeljan, pa tudi nalašč ondi na mestu vodnjak izkopan. V Gradci so napeljali vodo na te vrtove iz mimo tekočega mlinskega potoka. Slovenski vrtnarji bi se marsikaj še lahko pri Bolgarih naučili gledé umetnega in umnega vrtnarstva.

(Umrli je) veleč. g. Rijavie Blaž, župnik v Batujah pri Černicah, preteklo nedeljo za mrtvoudom. Lahka mu zemlja!

(Štiri ustanove po 200 gld.) razpisane so za dijake z Goriškega, kteri so dovršili srednje in stopili v visoke šole. Pri podelitvi se bo gledalo na to, da dobé te ustanove dva dijaka slovenske in dva italijanske narodnosti. Če bi manjkalo dijakov ene narodnosti, smé se nakazati ustanova dijakom druge narodnosti. Ustanove se bodo izplačevale v štirih četrletnih odplačilih na prošnjo vdeleženca, ki mora izkazati, da je vpisan v vseučiliščno matrikulo in pozneje, da obiskuje učilišče. Dotične prošnje se morajo poslati deželnemu odboru v Gorici pismeno do konca septembra t. l. in naj se jim priložijo spričevalo zrelosti, uboštva in vpisa v eno izmed visokih šol.

(Glavna obravnava proti dr. Davidu Starčeviču) vršila se bo jutri. Predsednik sodišču je Ladislav pl. Cuculič; votantje: vitez Gayer, Čegetek, Leder, Vančaš in Fradl; javno obtožbo zastopa državni nadpravdnik Rakodczay.

(Na Dunajskem vseučilišči) vpisanih je bilo v minolem polletji 5456 poslušalcev. Od teh je bilo 204 rednih bogoslovcev in 17 izrednih; juristov 1806 rednih in 192 izrednih; medicincev 2178 rednih in 490 izrednih; filozofov 372 rednih ter 271 izrednih. Mimo lanskega leta je bilo letos medicincev 379 več, filozofov 101 manj, bogoslovcev in juristov pa enako. Posebno narašča število medicincev od leta do leta, zlasti od 1882. leta povprečno za 300 glav.

(Fotografije) tirolskih trdnjav so bile v poslednjem času v Meranu po raznih prodajalnicah na prodaj. C. kr. okrajno glavarstvo ukazalo je vse slike pobrati, opiraje se na nek paragraf državnih postav, da se podobe in narčrti trdnjav in bližnje okolice ne smejo prodajati in javno razpostavljati.

Telegrami.

Dunaj, 28. avgusta. Ozdravljenje nadvojvodinje Marije Josipine stalno napreduje; radi tega zapustil je dne 26. t. m. zdravnik dr. Braun Persenbeug. Buletini ne objavljajo se več.

Dunaj, 29. avgusta. Pri otvorjenji žitnega trga prebralo se je poročilo, da se izvažja iz Avstro-Ogerske pšenice in moke devet do deset milijonov, rži pol milijona, ječmena in slada tri in pol do štiri milijone meterskih stotov.

Sofija, 28. avgusta. Poluradna „Svoboda“ piše, da pride mati kneza Ferdinanda obiskat v Sofijo začetkom septembra.

Sofija, 28. avgusta. Princ Koburški si je danes ogledal armado. Vojaki in občinstvo so ga navdušeno pozdravljali. Tajniki mnogih vnanjih zastopnikov so bili navzoči kot zasebniki. V vladnih krogih mislijo, da se ohrani „status quo“. Agentje nekterih držav so dobili pooblastilo, da so zasebno v dotiki s princem.

Pariz, 29. avgusta. Dva vojaka se bodeta morala zagovarjati pred vojnim sodiščem, ker sta izdala povelja gledé mobilizacije.

Umrli so:

26. avgusta. Marija Mavo, delavčeva žena, 36 let, sv. Petra cesta št. 48, jetika. — Marija Bantan, šivelja, 48 let, Kravja dolina št 11, Anaemie.

V bolnišnici:

25. avgusta. Neža Wogrino, delavka, 25 let, jetika.
26. avgusta. Jakob Debevo, kovač, 24, let, jetika.

Tuji.

25. avgusta.

Pri Matiču: J. Haverfeld, zasebnik, z Angleškega. — W. Hildebrand, trgovec, iz Monaka. — baron Wambold, za-

sebnik, iz Dunajskega Nonega Mesta. — Frane Nackl, zasebnik, iz Češkega. — Henrik Sauter, trgovec, iz Nemčije. — A. Rimer-schmidt, trgovec, z Dunaja. — H. Wolf, uradnik, iz Budimpešte. — Frane Serger, potovalec, iz Grada. — A. pl. Valois, konzul, iz Trsta. — vitez Regnart, uradnik v pok. iz Trsta.

Pri Stona: E. Simon, trgovec, iz Kajire. — O. Treu-man, trgovec, iz Nemčije. — Salamon, stotnik, z družino, z Dunaja. — J. Lautenschlager, zasebnik, z družino, z Dunaja. — Porgas, Saus, Taussig, z Dunaja. — B. Franta, zdravnik, iz Praga. — R. Kind, tovarnar, z Češkega. — Jurij Temes-zary, uradnik, z soprogo, iz Budimpešte. — H. Schmidt, potovalec, iz Solnograda. — E. Nikodam, profesor, iz Grada. — S. Weltner, trgovec, z Ogerskega. — A. Pesarič, sodnijski so-vetnik, iz Celja. — C. Erdmann, veleposestnik, z soprogo, z Štajarskega. — A. Metlikovič, zasebnik, z soprogo, iz Trsta. — S. Hajek, zasebnica, z hčerjo, iz Gorice. — J. Koprivnikar, župnik, z Vrhnike.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokri-ne na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
27.	7. u. zjut.	737.40	+13.0	sl. vzh.	jasno	0.00
	2. u. pop.	736.81	+24.8	sl. zap.	"	
	9. u. zveč.	737.44	+18.8	brezv.	"	
28.	7. u. zjut.	737.98	+14.0	brezv.	megla	0.00
	2. u. pop.	736.54	+25.8	"	jasno	
	9. u. zveč.	736.88	+18.4	"	"	

V soboto in nedeljo lepo vreme, jasne noči. Srednja temperatura 18.9° in 19.4° C, oziroma za 1.3° in 1.9° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

29. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 50 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 70 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 „ 60 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 45 „
Akcije avstr.-ogerske banke	886 „ — „
Kreditne akcije	282 „ 40 „
London	125 „ 75 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleon.	9 „ 94 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 94 „
Nemške marke	61 „ 50 „

Zahvala.

Podpisani odbor šteje si v veliko in preprijetno dolžnost, da izreče tem potom svojo najtopplejšo zahvalo veleč. g. Sr. Stegnarju, c. kr. učitelju in deželnemu poslancu mesta Idrije, za njegov prekrasno sestavljeni govor, ki ga je govoril o priliki Wolfove slavnosti v Idriji; dalje za njegov požrtvalni trud, ker je ne le z dobrim svétom, temveč tudi z dejansko podporo pomagal slavnostnemu odboru ter tako največ pripomogel, da se je omenjena slavnost tako sijajno zvršila. Slava mu!

V Idriji, dné 27. avgusta 1887.

Slavnostni odbor.

Zahvala.

Da se je mogla naša veselica toli lepo izvršiti, pripomogla je pač največ prijaznost onih gospodov, ki so nas neizkušene pri našem prvem podjetji z besedo in djanjem podpirali. Vsem onim, ki so nam tako blagovoljno podajali roko k lepšemu vspehu našemu, izrekamo najiskrenejšo hvalo. A osobito imamo se zahvaljevati: Sl. korporacijam in posameznim, ki so nam poslali brzojavke; Novomeške čitalnice odboru, ki nam je brezplačno prepustil krasni dom; „Glasbeni Matici“, oziroma njenemu blagajniku, blag. g. Stegnarju za poslano skladbo; g. Borštniku, ki nam je brezplačno prepustil svoj šaljiv solo-prizor; bl. g. Foersterju za prekrasni melodram „Sanje . . .“ in konečno bl. g. dr. Slancu in blagi njegovi soprogi za izredno gostoljubnost, ki sta mu jo skazala. Ponavljajoč toplo zahvalo prosimo, blagovolite nam ohraniti svojo naklonjenost, da moremo po naznačenem potu pogumno do svojega namena.

V Novem Mestu, 22. avgusta 1887.

Dijaške veselice odbor.

Po znižanej ceni.

Kmetom v pomoč.

Narodno-gospodarska razprava.

Spisal

IVAN BELEC,

župnik.

Cena knjigi je znižana od 25 kr. na 20 kr., po pošti 5 kr. več; kdor jih vzame deset skupaj, dobí najtjsto brezplačno. — Knjiga obsega 9 pól v osmerki.

„Katoliška tiskarna“

v Ljubljani

Valvazorjev trg šte. 5.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.